

จากการลงพื้นที่ร่วมปฏิบัติการ **X-ray** เพื่อการสนับสนุนโครงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กนักเรียนและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ดังต่อไปนี้

ขอสะท้อนความเข้าใจ ต่อเป้าหมายหลัก และแนวทางที่จะนำไปสู่เป้าหมายหลัก ตลอดจนผลที่คาดว่าจะได้รับ ดังนี้

เป้าหมาย นักเรียนช่วงชั้นที่ ๑ (ป.๑-ป.๓) ในพื้นที่เป้าหมายทุกคนอ่านออกเขียนได้สมระดับชั้น

พื้นที่เป้าหมาย โรงเรียนสังกัด สพฐ.และ ตชด.ใน ๑๐ จังหวัด (การลงพื้นที่ระยะแรก เดือนกพ.และ มีค. จังหวัดราชบุรี ๒ โรงเรียน จังหวัดน่าน ๑๓ โรงเรียน)

แนวทางในการดำเนินงาน ๑.การบูรณาการความร่วมมือหลายหน่วยงานโดยมีภาคเป็นแกน

๒.ปฏิบัติการ **X-ray** เก็บข้อมูลในพื้นที่เป้าหมายในระยะแรก

ตลอดจนผลที่คาดว่าจะได้รับ การปฏิบัติงานระยะแรกจะได้ข้อมูลเพื่อจัดทำสื่อและแนวทางการสนับสนุน ดังนั้นจึงคาดว่า ๑. มีสื่อ และแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย (**How to Teach**)ช่วยสนับสนุนการแก้ไขปัญหา และส่งเสริมการอ่านคล่อง เขียนคล่อง เพิ่มประสิทธิภาพใช้ภาษาไทยอย่างยั่งยืน

๒.กระตุ้นการพัฒนางานในหน้าที่ปกติให้มีประสิทธิภาพมุ่งสู่คุณภาพของเป้าหมายหลักยิ่งขึ้น

๓.มีแนวทาง หรือรูปแบบ (**Model**) ในการร่วมทำงานในเชิงบูรณาการ อย่างมีคุณภาพ

ผลการร่วมปฏิบัติการ **X-ray**

๑.ทุกโรงเรียนตลอดจนผู้ปฏิบัติงาน จากหน่วยงานระดับปฏิบัติงาน มีความรู้ความเข้าใจในการสาระสำคัญ (**concept**) ของโครงการฯ

๒. จากการปฏิบัติการ **X-ray** เป็นรายโรงเรียน ซึ่งได้ข้อมูลจากข้อมูล การสังเกต การสนทนาและจากการรายงานของผู้บริหารโรงเรียนในที่ประชุมวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ.อำเภอบ่อเกลือพบว่าทุกโรงเรียนนำเสนอ คุณภาพการจัดการเรียนการสอน จากการประเมินด้านผลสัมฤทธิ์ของต้นสังกัด พบว่า โดยรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับที่น่าพอใจ ซึ่งแสดงให้เห็นความพยายามของโรงเรียนที่จะดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยเฉพาะภาษาไทยให้มีคุณภาพ นับว่าเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์

ต่อการศึกษาพร้อมหาทางสนับสนุน อีกทั้ง เป็นการกระตุ้นให้โรงเรียนดำเนินการอย่างต่อเนื่อง บนหลักการที่ถูกต้อง ตามหลักวิธีการพัฒนาการเรียนการสอน ความพยายามที่โรงเรียนได้ดำเนินการ มีดังนี้

แนวทาง/เทคนิค พัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย เป็นรายโรงเรียน

โรงเรียน	แนวทาง/เทคนิคพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย	หมายเหตุ
๑.ตชด.๑๐๐ปี สมเด็จพระย่า (อนุบาล-ป.๖ ครู: นร. ๑๓: ๑๕๗)	๑.ใช้สื่อ ๖๐ พรรษา ฯ ซึ่งเน้นการสอนแบบ บูรณาการ และได้รับการสนับสนุนครูสอน ภาษาอังกฤษจากมูลนิธิพุทธรักษา ๑ คน ๒.ผอ.เป็น ตชด.สอนภาษาไทยชั้น ป.๑ ซึ่งได้รับ การฝึกอบรมด้านวิธีสอนจากต้นสังกัด	๑.ผลงาน หนึ่งปีการศึกษาผ่านไป นร.ชั้น ป.๑ ที่มา รร.สม่ำเสมอทุกคน จะสามารถ อ่านออกเขียนได้สมระดับ ๒.สภาพที่ยังเป็นปัญหาแม้จะได้พยายาม แก้ไขบ้างแล้วคือ ๒.๑ ด้วยสภาพแวดล้อม ตลอดจนสภาพครอบครัวที่ต้องการแรงงาน จากลูก ทำให้ร.ขาดเรียนบ่อย ๒.๒ ครูไม่ ครบชั้นและสอนไม่ตรงกับวิชาเอก ๒.๓ มี นักเรียนจำนวนหนึ่งที่มีลักษณะเด็กพิเศษ (ยังไม่มีผลการวินิจฉัยจากแพทย์) ซึ่งครูต้อง ใช้เวลาการดูแลมากกว่าปกติ
๒.บ้านบ่อ หยวก (อนุบาล-ม.๓ ครู: นร. ๒๑: ๒๖๑)	๑. วางพื้นฐานภาษาไทย โดยการสอนอ่านตั้งแต่ ชั้นอนุบาล ๓ (ภาคเรียนที่ ๒) และปูพื้นฐาน ภาษาไทย ชั้นป.๑ ในต้นเทอม(สอนเพิ่มจากปกติ) ด้วยฝึกการเขียนอ่าน สระ พยัญชนะตามคำบอก ๒.ครูสร้างสื่อ เสริมสร้างทักษะ เพิ่มเติมด้วย หนังสือเสริมประสบการณ์ E-book บัตรภาพ คำศัพท์ พร้อมกระดานแม่เหล็ก CDเพลงสระและ ครูใช้เวลากับการสอนซ่อมเสริมโดยเฉพาะกับนร. พักนอน	๑. แม้จะมีผลการประเมินคุณภาพน่าพอใจ ในระดับหนึ่งแต่สภาพที่ยังเป็นปัญหาคือ ๑.๑ งบประมาณการดูแลนักเรียนพักนอน ๑๘๖ คน นร.อนุบาล ๑๘ คน (ไม่ได้รับ งบประมาณสนับสนุน) ๑.๒ ครู/อาสาสมัคร ดูแลนักเรียนพักนอน ไม่เพียงพอ

โรงเรียน	แนวทาง/เทคนิคพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย	หมายเหตุ
๓.บ้านสะพาน (อนุบาล-ป.๖ ครู: นร. ๑๓ : ๑๕๗) ๔.บ้านบ่อหลวง (มี โรงเรียนบ้านห้วยโป่ง เป็นสาขา) (อนุบาล-ป.๖ ครู: นร. ๑๔ : ๑๑๔)	๓.ช่วงโควิดได้สื่อ ๖๐ พรรษาฯ ๔.ปีการศึกษาหน้าจะ ใช้สื่อ/วิธีการ “ เด็กอ่านไม่ ออกเขียนไม่ได้แก้ย่นิดเดียว” ของ ศิวกานท์ ปทุมศุตร การแจกลูกผูกให้จำ อ่านคำย่ำวิธี คัด ลายมือซ้ำอีกที เขียนตามคำบอก ทดสอบด้วย บัญชีคำ และจะใช้ควบคู่กับสื่อ ๖๐พรรษาฯ แก้ไข ปัญหาครูสอนไม่ตรงวิชาเอก ๑.วางพื้นฐานการเรียนรู้ อ่าน เขียนภาษาไทยตั้งแต่ ชั้นอนุบาล ๓ (ภาคเรียนที่ ๒) ๒.ให้ครูประจำชั้นสอนภาษาไทย และสำหรับชั้น ป. ๑ จัดให้มีครูประจำชั้น จำนวน ๒ คน ทั้งสอง คนช่วยกันดูแลนักเรียนให้มีพื้นฐานการใช้ ภาษาไทย ซึ่งดำเนินการติดต่อกันเป็นเวลา ๓ ปี ผล เป็นที่น่าพอใจและครูก็พอใจในวิธีการนี้ ๑.สนับสนุน สื่อการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ทั้งสื่อปกติและสื่อผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (ได้รับ การสนับสนุนจาก True) ๒.สอนซ่อมเสริมโดยเฉพาะกับเด็กพักนอน	๑.๓ นักเรียนมีลักษณะเด็กพิเศษ จำนวน ๘๐คน (ยังไม่มีผลการ วินิจฉัยจากแพทย์) ซึ่งครูต้องใช้เวลา การดูแลมากกว่าปกติ ถ้ามี อาสาสมัครจะช่วยแก้ปัญหาได้ แม้จะมีผล RT อยู่ในระดับที่น่า พอใจ แต่ยังคงมีปัญหาที่ต้องแก้ไข อย่าง ต่อเนื่อง ได้แก่ ๑.สภาพแวดล้อมที่ เปลี่ยนเป็นแหล่ง ท่องเที่ยวมากขึ้น ผู้ปกครองจำนวน หนึ่งไม่สนับสนุนให้ลูก มาเรียน ๑.๒ นักเรียนส่วนมากเป็นเผ่าลัวะมีปัญหา การอ่านเขียนภาษาไทยมากกว่าปกติ ถ้ามีสื่อช่วยอาจทำให้แก้ปัญหาได้ ต้องการความช่วยเหลือ ๑.ครู /อาสาสมัครที่จะช่วยดูแล (สอน)นักเรียนซึ่งจำนวนหนึ่งที่มี ลักษณะพิเศษ

โรงเรียน	แนวทาง/เทคนิคพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย	หมายเหตุ
๕.บ้านผักเหือกและ มี ๒ โรงเรียนที่ยุบรวม (อนุบาล-ป.๖ ครู: นร. : ๑๕๔) ๖.บ้านขุนน้ำน่าน (อนุบาล-ป.๖ ครู: นร. ๖ : ๙๔)	๓.ใช้สื่อ ๖๐ พรรษาฯโดยเฉพาะกับโรงเรียนสาขา ๔.ดูแลด้านสุขภาพนักเรียน ให้ความสำคัญกับความสะอาด และ อาหารที่ครบห้าหมู่ และครบ ๓ มื้อ ๑.ส่งเสริมการอ่านรักการอ่าน การใช้ภาษาไทย ด้วยกิจกรรม “ยุวบรรณรักษ์” กิจกรรมดีเจ น้อย เสริมด้วยกระเป๋านั่งสื่อ ๒.การสอนซ่อมเสริมระหว่างรอรถกลับบ้าน ๓.การเยี่ยมบ้าน ๑๐๐% เพื่อติดตามดูแล ทุก เรื่อง พร้อมสร้างความเข้าใจ ให้ความสำคัญต่อการส่งลูกมาเรียน ทั้งนี้มีทหารตำรวจให้ความร่วมมือช่วยติดตามให้เด็กมาเรียน (ชาวชุมชน อพยพ มาอยู่ใหม่) ๔.สอนภาษาไทยด้วยเทคนิค BBL (Brain Based Learning) ควบคู่กับใช้สื่อ ๖๐ พรรษาฯ๕.มีการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง ๑.สอนซ่อมเสริมเวลาเย็นสำหรับเด็กพักนอน เวลา หลังอาหารกลางวัน สำหรับเด็กไม่พักนอน ๒.ส่งเสริมการอ่านและรักการอ่านโดยมอบเงินให้ ชั้นละ ๑๐๐๐บาท ต่อปีเพื่อซื้อหนังสือเสริมการอ่าน ๓.จัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้ห้องสมุด	๒.นักเรียนส่วนมากเป็นเผ่าลัวะมี ปัญหาการอ่านเขียนภาษาไทย มากกว่าปกติถ้ามีสื่อช่วยอาจทำให้ แก้ปัญหาได้และโรงเรียนได้เสนอแนะ ลักษณะสื่อ ต้องการความช่วยเหลือ ๑.ครู / อาสาสมัครที่จะช่วยดูแล (สอน) นักเรียนซึ่งมีจำนวนหนึ่งที่มีลักษณะ พิเศษ และถ้ามีอาสาสมัครมาช่วยจะ ดีมากเพราะปีการศึกษาต่อไปจะมีครู ลาคลอด ครูย้าย การขาดครูจะเป็น ปัญหา ๒. สื่อสนับสนุนและ พัฒนาการใช้ภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ (ลัวะ) นักเรียนส่วนใหญ่มีความสามารถ อ่านเขียนสมระดับชั้น แต่ ๑.ต้องการความช่วยเหลือสนับสนุน ด้านสื่อ และวิธีการ การพัฒนาการใช้ภาษา ของนักเรียนกลุ่มมีความต้องการ พิเศษ

โรงเรียน	แนวทาง/เทคนิคพัฒนาการเรียนการสอน ภาษาไทย	หมายเหตุ
๗.บ้านห้วยฟอง (อนุบาล-ม.๓ ครู: นร. ๒๑ : ๒๑มีครูไป ช่วยรร. ตชด . ๑๐๐สมเด็จพระยา ๑ คน) ๘.บ้านสบมาง (อนุบาล-ม.๓ ครู: นร. ๑๕ : ๑๙๖)	๔.ส่งเสริมให้มีการท่องบทอาขยาน แก้ปัญหาการอ่านเขียนภาษาไทย ด้วย “๔X ๑๐๐ ” โดย๑.จัดทำชุด ๔X ๑๐๐ หมายถึง การจัดทำชุดการอ่านเขียนเป็น ๔ ชุด ประกอบด้วย ชุดที่ ๑ สำหรับ อนุบาล ๓ (คำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน) ชุดที่ ๒ สำหรับชั้น ป. ๑ ชุดที่ ๓ สำหรับชั้นป. ๒ ชุดที่ ๔ สำหรับชั้น ป. ๓ หมายเหตุ อนุบาล ๓ (ใช้คำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน) ๒.ครูประจำชั้น อนุบาล ๓ - ป.๓ ร่วมมือกัน ในการสอนด้วยกิจกรรมสนุกๆ ด้วยสื่อต่างๆเพื่อทำให้นักเรียน ได้ฝึก และครูทั้ง ๔ ชั้นจะแลกเปลี่ยนวิธีสอน รวมถึง ช่วยกันสอนโดยไม่แบ่งระดับชั้น ๓.ซ่อมเสริมนักเรียนที่ต้องซ่อมไม่ว่าจะอยู่ชั้นใด ด้วยชุด ๔X๑๐๐ ๑.ปรับการบริหารจัดการทั้งระบบโรงเรียน พัฒนา สิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน ๒.ปรับการเรียนการสอน ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ “ เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง ” ด้วยนวัตกรรม BG (Broad Group) ซึ่งดำเนินการมาหนึ่งปี การศึกษาพบว่า นักเรียนกล้าพูด (พูดชัด) กล้าแสดงออก และ มีผลงาน ๓.เสริมการเรียนรู้พื้นฐานอาชีพอย่างครบวงจรด้วย “ กาดละอ่อน ” ทุกวันศุกร์ ส่งผลต่อการช่วยเหลือ เศรษฐกิจภายในครอบครัวและทำให้โรงเรียนได้รับความศรัทธามากขึ้น ๔.พัฒนาครูที่ไม่จบวิชาเอกภาษาไทยให้สามารถสอนภาษาไทยได้โดยการส่ง ฝึกอบรมกับต้นสังกัดและศึกษาจากสื่อ ๖๐ พรรษา	๒.หนังสือส่งเสริมการอ่าน มีนักเรียนต้องการพิเศษจำนวนหนึ่ง ถ้าเป็นไปได้ ถ้าจะขอรับความช่วยเหลือด้านสื่อ และ อาสาสมัครช่วยสอนจะ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการสอนภาษาไทยมากขึ้น การปรับปรุงทั้งระบบโรงเรียนจะดูผลการประเมินคุณภาพในปีการศึกษา ๒๕๖๔และถ้าเป็นไปได้ต้องการความช่วยเหลือด้านสื่อช่วยสอนภาษาไทยสำหรับเด็กชาติพันธุ์(ลัวะ)

โรงเรียน	แนวทาง/เทคนิคพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย	หมายเหตุ
๙.ท่านผู้หญิงสง่า ฯ (อนุบาล-ป.๖ ครู: นร. ๖ : ๗๑)	๑.จัดระบบการสอนภาษาไทย แบบครูตามเด็ก หมายความว่าครูที่สอนภาษาไทย ป.๑จะตามสอน นักเรียนนักเรียนกลุ่มนี้ไปจนถึงชั้น ป.๓ ซึ่งจะ พบว่าคุณภาพภาษาไทยของนักเรียน ชั้น ป.๓ มี ระดับที่น่าพอใจ และจากการทดสอบเป็น รายบุคคลพบว่า ป.๓ อ่านคล่อง ๒.มีทหารพันธุ์ดีช่วยทำกิจกรรมฝึกอ่าน ๓.ใช้สื่อ ๖๐ พรรษา ฯช่วยสอนและช่วยพัฒนาครู เพราะสื่อจะบอกขั้นตอนการสอน ๔.ครูพัฒนาการเรียนการสอน จัดหา จัดทำสื่อ ด้วยตนเองจาก Internet และจากสื่อ ๖๐ พรรษา ฯ	ขอความช่วยเหลือด้านวิธีการและ สื่อสนับสนุนการสอนสำหรับ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และสื่อในการสอนเสริมภาษาไทย
๑๐.บ้านสะว้า และโรงเรียน สาขา อีก ๓ แห่ง (อนุบาล-ม.๓ ครู: นร. ๒๕ : ๒๙๑)	๑.บริหารจัดการการเรียนรู้ให้นักเรียนได้เรียนรู้เชิง บูรณาการกับการใช้ชีวิตอย่างครบวงจร วางพื้นฐาน การเรียนรู้การทำมาหากินควบคู่การเรียนรู้เชิง วิชาการ ๒.ครูสอนภาษาไทยชั้น ป.๑เป็นชนเผ่าลัวะจึง สามารถจัดการเรียนรู้การใช้ภาษาไทยได้ ๓.ครูจะได้รับการนิเทศจากผู้ผู้บริหารและได้รับ การพัฒนาจากต้นสังกัด	จากการประเมินความสามารถด้าน ภาษาไทยพบว่านักเรียนสาขามีผล ด้านคุณภาพไม่ดี ซึ่งก็ยอมรับเพราะ ยังไม่ครูช่วยสอนไม่เพียงพอ
๑๑.บ้านยอดดอย (อนุบาล-ป.๖ ครู: นร. ๖ : ๑๐๐)	๑.ครูประจำชั้นสอนภาษาไทย ทำให้ครูมีเวลาอยู่ กับนักเรียนมากมีเวลาช่วยสอนซ่อมและเสริม	มีเด็กประมาณ ๓๐ คน (รวมทุกชั้น) มีลักษณะเป็นเด็กพิเศษ ซึ่งในวันที่ ๙ เมษายน จะประชุมผู้ปกครอง เพื่อ

โรงเรียน	แนวทาง/เทคนิคพัฒนาการเรียนการสอน ภาษาไทย	หมายเหตุ
	๒.ครูทุกคนพัฒนาตนเองแม้ไม่จบวิชาเอกภาษาไทยก็สอนได้เช่น ครู ป. ๑ จบวิชาเอกเคมี สอนมา ๖ ปี เรียนรู้วิธีสอนด้วยตนเอง และใช้สื่อ ๖๐ พรรษาฯ ช่วยสอน จากการทดสอบนักเรียนชั้น ป.๑ ด้วยตนเองพบว่าร.กล้าแสดงออก อ่านได้อย่างคล่องแคล่ว ๓.ครูทุกคนพักนอนในโรงเรียนจึงมีเวลาจัดทำสื่อแลกเปลี่ยนวิธีสอนกันอย่างสม่ำเสมอ ๔.ผู้บริหารนิเทศภายใน โดยการพูดคุยปัญหาการเรียนการสอน แนวทางการสอน สิ่งเหล่านี้กลายเป็นวัฒนธรรมของครูทั้งโรงเรียน	สร้างความเข้าใจและขอ ฉันทานุมัติให้นำเด็กไปพบหมอ เพื่อรับการวินิจฉัย อย่างไรก็ตามการมีอาสาสมัคร ช่วยดูแลและมีสื่อช่วยสอนก็จะ เพิ่มประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อมูลจากการ X-ray ข้างต้น จะพบว่าทุกโรงเรียนมีความพยายามที่จะดูแล และพัฒนาตนเอง ส่วนหนึ่งได้รับการดูแล สนับสนุนจากทีม มทจ. มาก่อน บางโรงเรียน มีแนวคิดและนวัตกรรมในการดำเนินงาน แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาในส่วนที่ต้องการ การสนับสนุน จะประกอบด้วย

๑) สื่อและวิธีการสอนที่จะสนับสนุน ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

๒) แนวทางการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนสื่อ สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

๓) อาสาสมัครช่วยสอน โดยเฉพาะเด็กพิเศษ

๔) การติดตามถามถึงโรงเรียนอย่างต่อเนื่องด้วยรูปแบบต่างๆทั้งทางตรง และ **online**

๕) ควรถอดบทเรียนที่เป็นนวัตกรรมของทุกโรงเรียน ช่วยให้โรงเรียนได้เผยแพร่ผลงานอีกทั้งส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยการ ให้เจ้าของนวัตกรรมได้สาธิตการใช้นวัตกรรม **on line** ซึ่งนับว่าจะเป็นการช่วยส่งเสริมให้ทุกโรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนา และพัฒนาการทำงานอย่างต่อเนื่อง

หนึ่งจากการร่วมปฏิบัติการครั้งนี้พบว่า ทีมกาชาดโดยการนำของนายกเหล่ากาชาदन่าน มีความเข้มแข็ง ท่านเข้าใจการทำงานร่วมกันเป็นอย่างดี ดิฉันจึงได้ขออนุญาต ท่านวิทยา จันทร์ดลอง คุณกับ ท่านนายกเป็นการส่วนตัวและได้มอบแนวคิด แนวทางการขับเคลื่อนงานด้วยนวัตกรรม ที่เรียกว่า **Roving Teams** (นวัตกรรมที่บูรณาการความรู้ความสามารถ สู่การพัฒนานักเรียนทั้งตัว) ให้ท่าน ซึ่งท่านก็ยินดีรับไปศึกษา

จึงนำเรียนมาเพื่อทราบ

ชัดเจน ไทยแท้

ผู้แทนมูลนิธิรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหจักรี